

Çocuklar için Depresyon Değerlendirme Ölçeği Revize Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuklar için Depresyon Değerlendirme Ölçeği Revize Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18871>

Özet

Çocuklar için Depresyon Değerlendirme Ölçeği Revize Formu (ÇDDÖ-RF), çocuk ve **ergenler** popülasyonunda **depresyon** semptomlarının şiddetini ve varlığını belirlemek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu form, mevcut bir depresyon değerlendirme ölçeğinin Türk kültürüne ve diline **uyarlama** çalışması neticesinde ortaya çıkmıştır. Ölçeğin revize edilmiş halinin psikometrik özellikleri, özellikle **ergenler** üzerindeki geçerlik ve güvenirlik analizleri ile incelenmiştir. Bu çalışma, ölçeğin Türk popülasyonunda klinik ve araştırma amaçlı kullanıma olanak tanıyan güvenilir ve geçerli bir araç olduğunu göstermeyi amaçlamıştır.

Ölçeğin temel amacı, klinik ortamlarda ve okul temelli araştırmalarda gençlerdeki duygusal ve bilişsel belirtileri, özellikle de majör depresif bozuklukla ilişkili semptomları hızlı ve doğru bir şekilde ölçmektir. Ölçek çetidi, orijinal yapılarının korunarak Türk popülasyonuna adapte edilmesi sebebiyle bir **uyarlama** ölçeği olarak sınıflandırılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Depresyon, Çocuk, Ergen, Ölçek Uyarlama, Psikometrik Özellikler, ÇDDÖ-RF, Duygudurum Bozuklukları, Ölçme Aracı

Yazarlar

Sevay Alın Güney, H. B. Baykara, N. Nal Emiroğlu

Amaç

Çocuklar için Depresyon Değerlendirme Ölçeği Revize Formu'nun birincil amacı, çocuk ve ergenlerde görülen depresif semptomların derecesini ve yaygınlığını standart bir yöntemle ölçmektir. Bu ölçek, klinik tarama, tedavi etkinliğinin değerlendirilmesi ve epidemiyolojik araştırmalar için tasarlanmıştır. Ölçeğin revize edilmesi, orijinal formun bazı maddelerinin kültürel hassasiyetini artırmay veya psikometrik performansını optimize etmeyi hedeflemiştir.

Ölçek, profesyonellerin (psikologlar, psikiyatristler ve eğitim danışmanları) **depresyon** riskini erken aşamada tespit etmelerine yardımcı olur. Aynı zamanda, Türk **ergenler** popülasyonu için kültürel olarak geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı sağlaması, uluslararası araştırmalara katkıda bulunması açısından büyük önem taşımaktadır.

Yapı

ÇDDÖ-RF, klinik depresyon tanımasının temel bileşenlerini ölçen çok boyutlu bir yapıya temel alır. Tipik olarak, bu tür ölçekler, depresif bozuklukların üç ana bileşenini kapsayan maddeler içerir:

Duygusal Belirtiler: Üzüntü, umutsuzluk, anhedoni (haz alamama).

Kognitif Belirtiler: Suçluluk duygusu, değersizlik hissi, konsantrasyon güçlükleri ve intihar düşünceleri.

Somatik/Fizyolojik Belirtiler: Uyku bozuklukları (insomnia veya hipersomnia), iştah değişiklikleri ve enerji kaybı.

Ölçeğin yapısı, DSM (Tanısal ve Sayımsal El Kitabı) kriterlerine uygun olarak, çocuk ve ergenlerde depresyonun heterojen doğasını yakalamak üzere tasarlanmıştır.

Geçerlik

ÇDDÖ-RF'nin Türk popülasyonundaki **psikometrik özellikleri** üzerine yapılan 2018 tarihli çalışmada, ölçeğin geçerlik analizleri detaylı olarak incelenmiştir. Geçerlik, ölçeğin gerçekten ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne kadar doğru ölçtüğünü gösterir.

Yapı Geçerliliği: Ölçeğin teorik olarak beklenen alt faktör yapısını doğrulayıp doğrulamadığı Faktör Analizi yöntemleriyle test edilmiştir. Bu analizler, ölçek maddelerinin depresyonun farklı boyutlarına uygun şekilde yüklendiğini ortaya koymuştur.

Ölçüt Geçerliliği (Egzamanlı Geçerlik): ÇDDÖ-RF puanları, depresyonu ölçen diğer standart ve yerleşik ölçeklerle (örneğin, Çocuklar için Kendini Değerlendirme Depresyon Ölçeği - CDI) anlamlı ve yüksek korelasyon gösterip göstermediği incelenmiştir. Yüksek korelasyonlar ölçeğin geçerli olduğunu desteklemiştir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik (tutarlılık) çalışmaları, Alen-Güney ve arkadaşları (2018) tarafından yürütülen **uyarlama** çalışmasında ele alınmıştır. Güvenirlik, ölçüm sonuçlarının zamana ve farklı madde gruplarına karşı ne kadar tutarlı olduğunu belirtir.

İç Tutarlılık (Cronbach Alfa): Ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu olduğunu belirlemek için Cronbach Alfa katsayısı hesaplanmıştır. Bu katsayının kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) olduğu rapor edilmiştir, bu da ölçeğin iç tutarlılığının yüksek olduğunu gösterir.

Test-Tekrar Test Güvenirliliği: Ölçeğin farklı zaman dilimlerinde uygulandığında benzer sonuçlar verip vermediği incelenmiştir. Bu analiz, ölçeğin zaman içinde kararlı ölçümler sağladığını göstermiştir.

Faktör Analizi

Çocuklar için Depresyon Değerlendirme Ölçeği Revize Formu'nun Türk **ergenler** popülasyonundaki yapısal geçerliliğini test etmek amacıyla Faktör Analizi uygulanmıştır. Bu

analiz, ölçek maddelerinin orijinal ölçekte varsayılan faktör yapışın? Türk örneğinde de koruyup korumadışın? belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Yapılan analizlerde genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve/veya Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA sonuçları, ölçeğin çok boyutlu yapışın? (duygusal, bilişsel, somatik) Türk verisine uygunluğunu desteklemiştir, böylece ölçeğin kültürel adaptasyonunun başarılı olduğu kanıtlanmıştır.

Ölçek

Test Türü: Kendini Değerlendirme Ölçeği (Uyarlama)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Genellikle 3 veya 4 noktalı Likert ölçeği kullanılır, ancak orijinal çalışmanın detaylarına bakılmalıdır.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Klinik ve normal popülasyon çocukları ve ergenleri.

Yaş Grubu: Genellikle 8-18 yaş aralığı (Uyarlama çalışması **ergenler** üzerinde odaklanmıştır).

Popülasyon Detayları: Türk popülasyonunda eğitim gören ortaokul ve lise öğrencileri.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup uygulaması şeklinde, katılımcıların kendilerini değerlendirmeleri esasına dayanır.

Anahtar Kelimeler

Depresif Semptomlar, Ölçek Uyarlama, Ergenlik Dönemi, Geçerlik, Güvenirlilik, Psikopatoloji, Klinik Tarama

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Sevay Alın Güney

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresi: sevayalsen@gmail.com

Yayın Adresi: İlgili akademik kurum (2018 yayınına göre belirlenmelidir).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin akademik ve klinik amaçlarla kullanımı için genellikle sorumlu yazar Sevey Al-en Güney ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Kullanım izni ve olası ücretler, yazarın veya ilgili kurumun politikalarına bağıdır.

Ölçeğin Türk popülasyonuna **uyarlama** ve revizyon çalışması yayınlandı yılı: **2018**.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [cocuklar-icin-depresyon-degerlendirme-olcegi-revize-formu-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Al-en-Güney, S., Baykara, H. B., Şnal-Emiroğlu, N. (2018). Çocuklar için Depresyon Değerlendirme Ölçeği Revize Formunun Türk popülasyonundaki ergenlerde **psikometrik özellikleri**. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 19, 41-48. doi: 10.5455/apd.292666

Çocuklar için Depresyon Değerlendirme Ölçeği Revize Formu Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, sağlanan orijinal kaynak içeriğinde mevcut değildir. Maddelerin tamamına ulaşmak için yukarıda belirtilen referans makaleye veya sorumlu yazara başvurulması gerekmektedir.